

Pacte Nacional per la Llengua

PROCÉS PARTICIPATIU

Cohesió social i acolliment

**Generalitat
de Catalunya**

Situació de la llengua en l'àmbit de l'acolliment

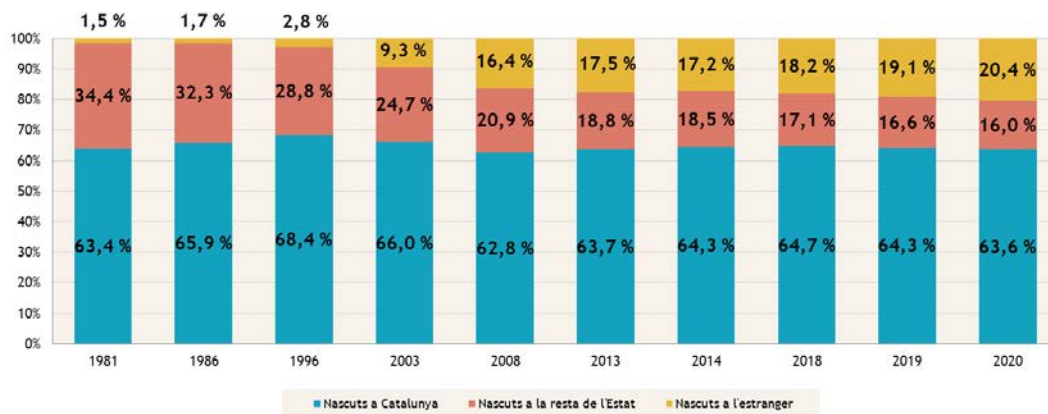
1. Dades per al debat

Catalunya té actualment 7.716.760 habitants i assolí el seu màxim històric l'any 2020. Com podem veure la gràfica de sota, el creixement de la població a Catalunya és, quasi exclusivament, derivat de la immigració. De totes les persones residents a Catalunya, gairebé dues terceres parts (63,6 %, 4.947.418 habitants) han nascut a Catalunya, 1.248.206 (16 %) han nascut a la resta de l'Estat espanyol i 1.584.855 han nascut a l'estranger (20,4 %).

Observem, doncs, tres patrons principals a l'evolució de la societat catalana:

- 1) Estagnació de la població nascuda a Catalunya: des de fa 40 anys, el percentatge de la població nascuda a territori català és pràcticament el mateix (al voltant del 63%).
- 2) Descens continuat de la població nascuda a la resta de l'Estat espanyol, que s'ha reduït a menys de la meitat durant els darrers 40 anys, del 34% al 16%.
- 3) Fort augment continuat de la població nascuda a l'estranger, que ha passat de poc més de l'1,5% l'any 1981 a més del 20% actual, tal com mostra el gràfic 1 de sota.

Gràfic 1 Lloc de naixement de la població. 1981-2020

Font: Informe de Política Lingüística 2020

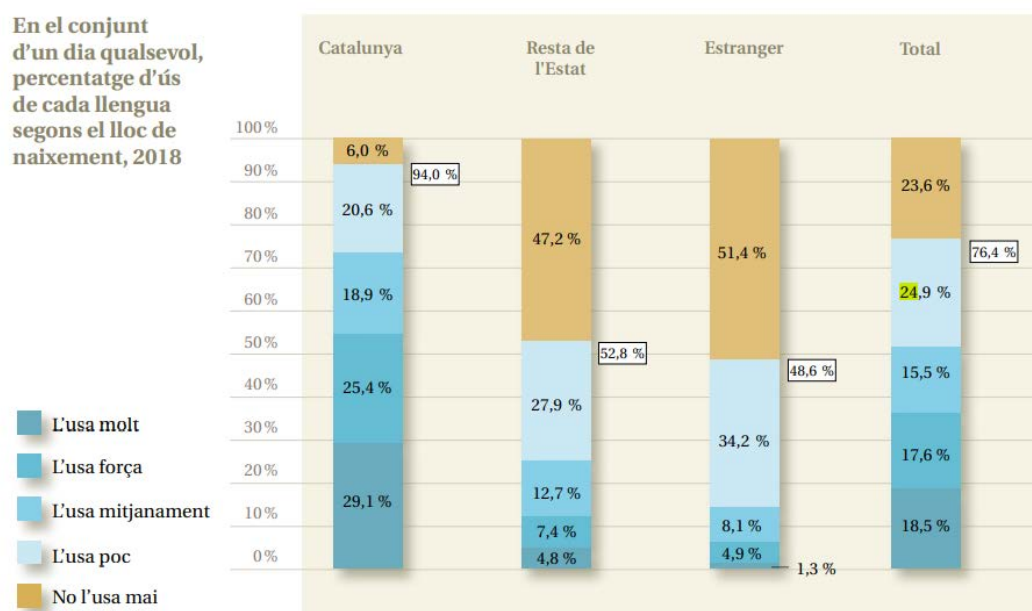
Les projeccions de població de l'Institut d'Estadística de Catalunya (IDESCAT) apunten a la continuïtat del creixement derivat fonamentalment de la immigració i l'assoliment dels 8,5 milions d'habitants a vint anys vista, en un marc migratori similar al de les dues últimes dècades.

Aquests fluxos poblacionals estan lligats, en bona mesura, al model socioeconòmic català, tal com apunta l'informe dels experts: una economia marcadament terciària — els serveis representen el 78,7% de l'economia—, oberta als intercanvis internacionals, amb molts llocs de treball poc qualificats i una alta precarització.

El coneixement del català és clau com a eina de cohesió social i ha d'impedir la creació de comunitats lingüístiques separades a Catalunya. Ens hem de preguntar, però, si la llengua catalana és suficientment atractiva per a les persones que han nascut fora i han volgut fer de Catalunya el seu país d'acollida.

Les dades de l'Enquesta d'usos lingüístics de la població 2018 ens conviden a la reflexió. Si observem el gràfic 2, veiem que més del 85% de la població nascuda a l'estranger no usa mai el català o l'usa molt poc.

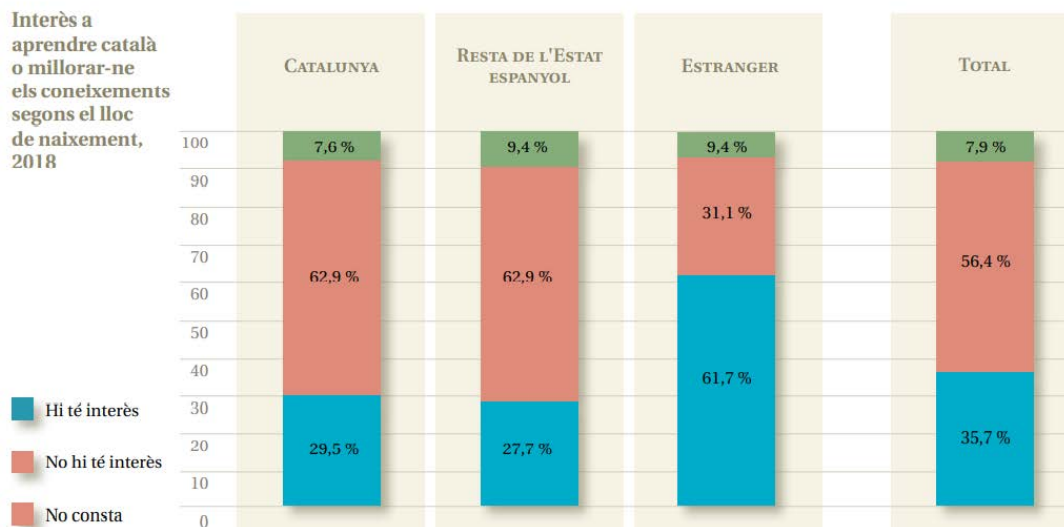
Gràfic 2. Ús del català segons el lloc de naixement

Font: Informe de Política Lingüística. Dades de l'Enquesta d'usos lingüístics, 2018

En canvi, a la pregunta de si vol aprendre català o millorar-ne els coneixements, el 35,7% de la població respon afirmativament. En nombres absoluts, això correspon a 2.278.700 persones que tenen interès a aprendre català o millorar-ne els coneixements. D'aquestes, 797.500 són nascudes a l'estranger (més del 61%), com podem observar a la gràfica de sota.

Gràfic 3. Interès per aprendre català.

Font: Informe de política lingüística 2019. Dades de l'EULP 2018

Hi ha, doncs, un interès potencial elevat en el català que cal aprofitar. Ara bé, perquè aquest interès esdevingui una realitat, s'han de donar les condicions adequades perquè aquestes persones i els seus descendents facin el pas d'aprendre'l i usar-lo. Tal com es desprèn de l'informe dels experts, observem una absència habitual de la valoració dels coneixements de català per part de les empreses, la qual cosa té un múltiple efecte negatiu:

- Desactiva l'interès dels no catalanoparlants per aprendre una llengua que milloraria el seu estatus social.
- Impedeix que els que ja han après la llengua puguin utilitzar-la de manera normal, frustrant el seu esforç i les seves expectatives i incorporant als llocs de treball persones amb nivells de competència insuficients.

Cal tenir en compte que perquè algú adopti el català en el dia a dia és imprescindible que formi part de xarxes de socialització catalanoparlants, és a dir, que hagi tingut accés a la llengua en contextos sociolaborals. Així doncs, el repte és crear les condicions perquè qui no parla català tingui accés real a la llengua i, alhora, tingui prou incentius per invertir en aquesta llengua tant des d'un punt de vista material (accés a feines, prestacions, serveis, etc.) com social (persones amb qui relacionar-se).

2. Reptes

- L'enfocament de l'economia catalana – basada principalment en el sector serveis – fa que les feines existents siguin sovint de baixa qualificació i que el català no sigui, per tant, un requeriment.
- Sovint les empreses no valoren els coneixements de català en la selecció de personal.
- Malgrat l'interès potencial d'aprendre català de les persones nouvingudes, el fet de no sentir-lo sovint en el seu context social i laboral pot fer que no facin el pas d'aprendre'l.
- El fet que molts catalanoparlants canvien al castellà quan veuen una persona de trets físics estrangers dificulta que les persones nouvingudes puguin usar el català de manera normalitzada.
- Altres reptes que identifiqués...

3. Preguntes associades

- Com podem fer que l'interès per aprendre català es tradueixi en un aprenentatge real?
- Com podem encoratjar la ciutadania a no canviar de llengua només pels trets físics d'una persona?
- Com podem aconseguir que el català sigui també una llengua present en els nostres entorns sociolaborals?
- Altres preguntes que vols proposar...

4. Informació complementària

Informe [*Un marc sociolingüístic igualitari per a la llengua catalana*](#)

[Informes anuals de Política Lingüística](#)

5. Altres eixos

El Pacte Nacional per la Llengua aborda altres eixos. Són els següents:

1. Administracions públiques
 - 1.1. [Administració pública](#)
 - 1.2. [Justícia](#)

2. Educació i recerca
 - 2.1. [Ensenyament obligatori](#)
 - 2.2. [Ensenyament universitari](#)
 - 2.3. [Aprenentatge del català entre persones adultes](#)
3. Cohesió social i acolliment
4. [Cultura](#)
5. [Audiovisual i mitjans de comunicació](#)
6. [Món digital i tecnologies de la llengua](#)
7. [Àmbit socioeconòmic i laboral](#)
8. [Salut i atenció socio sanitària](#)
9. [Lleure, esport i món associatiu](#)
10. [Relacions entre els territoris de llengua catalana](#)
11. [Àmbits estatal, europeu i internacional](#)
12. [Qualitat de la llengua](#)